

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Αθήνα, 15 Ιουνίου 2026

- Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς τον Υπουργό Εσωτερικών

Θέμα: «Να αποσυρθεί η υποχρεωτική συνένωση μικρών δημοτικών κοινοτήτων»

Η βουλευτής Ιωαννίνων Μερόπη Τζούφη καταθέτει ως αναφορά την επιστολή της Ομοσπονδίας Αδελφοτήτων και Ενώσεων Επαρχίας Πωγωνίου Ηπείρου, με την οποία εκφράζεται έντονη διαμαρτυρία για τις προωθούμενες ρυθμίσεις του νέου Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ιδίως ως προς την υποχρεωτική συνένωση δημοτικών κοινοτήτων με λιγότερους από σαράντα εκλογείς και τη διαφαινόμενη αποδυνάμωση των δημοτικών ενοτήτων.

Όπως επισημαίνεται στην επιστολή, οι ρυθμίσεις αυτές - παρότι παρουσιάζονται ως μέτρα διοικητικής απλοποίησης - κινδυνεύουν να οδηγήσουν σε περαιτέρω απαξίωση μικρών, ορεινών και παραμεθόριων κοινοτήτων, οι οποίες ήδη αντιμετωπίζουν έντονα προβλήματα πληθυσμιακής συρρίκνωσης και εγκατάλειψης. Ιδιαίτερα για τις ορεινές και παραμεθόριες περιοχές, η διατήρηση ζωντανών κοινοτήτων δεν αποτελεί απλώς ζήτημα διοικητικής οργάνωσης, αλλά ζήτημα κοινωνικής συνοχής, τοπικής ανάπτυξης, πολιτιστικής ταυτότητας και ουσιαστικής παρουσίας της Πολιτείας.

Στην επιστολή ζητείται η απόσυρση ή ουσιαστική τροποποίηση του άρθρου 11, η πρόβλεψη εξαιρέσεων για ορεινές, παραμεθόριες και απομονωμένες κοινότητες, καθώς και για οικισμούς ιστορικής σημασίας, η διασφάλιση της δυνατότητας εκλογής τοπικού προέδρου ανεξαρτήτως αριθμού εκλογέων και η υιοθέτηση στοχευμένων πολιτικών στήριξης των μικρών κοινοτήτων.

Με την κατάθεση της αναφοράς, ζητείται από τον αρμόδιο Υπουργό να εξετάσει άμεσα τα ζητήματα που θέτει η Ομοσπονδία και να προβεί στις αναγκαίες ενέργειες, ώστε να μην

προχωρήσουν ρυθμίσεις που αποδυναμώνουν την τοπική εκπροσώπηση και επιβαρύνουν περαιτέρω τις ορεινές και παραμεθόριες περιοχές.

Η καταθέτουσα Βουλευτής

Μερόπη Τζούφη

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΝΩΣΕΩΝ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

ΔΕΛΗΓΙΩΡΓΗ 7, 104 34 ΑΘΗΝΑ. ΤΗΝ: [REDACTED]

e_mail: omospondiaadelfotitonpogoniou@gmail.com

ΠΡΟΣ:

- την Α.Ε. τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας
- Υπουργείο Εσωτερικών
- Βουλευτές Ιωαννίνων κ.κ. Μαρία – Αλεξάνδρα Κεφαλά, Γιώργο Αμυρά, Ιωάννη Τσίμαρη, Νίκο Έξαρχο, Μερóπη Τζούφη
- Περιφέρεια Ηπείρου
- Δήμο Πωγωνίου
- Κάθε αρμόδιο φορέα

ΑΡ.ΠΡΩΤ. 04 \ 6-4-2026
Αθήνα, 6 Απριλίου 2026

ΘΕΜΑ: Διαμαρτυρία για την προτεινόμενη υποχρεωτική συνένωση δημοτικών κοινοτήτων με λιγότερους από 40 εκλογείς και την ουσιαστική κατάργηση των δημοτικών ενοτήτων

Αξιότιμοι κύριοι/κυρίες,

ως Ομοσπονδία Αδελφοτήτων και Ενώσεων Επαρχίας Πωγωνίου Ηπείρου, χωριών της ευαίσθητης παραμεθόριας επαρχίας Πωγωνίου γίναμε το τελευταίο διάστημα αποδέκτες έντονων προβληματισμών και διαμαρτυριών από τις Ενώσεις και τις Αδελφότητες μέλη μας αναφορικά με τον προτεινόμενο νέο κώδικα τοπικής αυτοδιοίκησης, ο οποίος βρίσκεται αυτή τη στιγμή σε θεσμική διαβούλευση και προωθείται προς ψήφιση. Με την παρούσα επιστολή μεταφέρουμε την κατηγορηματική αντίθεση και τη βαθιά ανησυχία του Διοικητικού Συμβουλίου αλλά και των μελών μας ως προς τις ακόλουθες διατάξεις:

- 1) το άρθρο 11, σύμφωνα με το οποίο προβλέπεται η υποχρεωτική συνένωση δημοτικών κοινοτήτων, όταν οι εγγεγραμμένοι εκλογείς είναι λιγότεροι από σαράντα (40).

- 2) τη διαφαινόμενη μέσα από το τρέχον σχέδιο νόμου ουσιαστική κατάργηση των δημοτικών ενοτήτων μέσω της εκλογής όλων των δημοτικών συμβούλων από ενιαίο ψηφοδέλτιο.

Οι συγκεκριμένες ρυθμίσεις, αν και προβάλλονται ως μέτρα διοικητικής απλοποίησης, στην πράξη οδηγούν με βεβαιότητα στην πλήρη απαξίωση και τελικά στην εξαφάνιση μικρών και κυρίως παραμεθόριων και ορεινών κοινοτήτων, οι οποίες ήδη αντιμετωπίζουν οξύτατα προβλήματα πληθυσμιακής συρρίκνωσης και εγκατάλειψης. Η κατάργηση της διοικητικής τους αυτοτέλειας και, κυρίως, του θεσμού της εκλογής τοπικού προέδρου (Τοπικές Κοινότητες) και της εκπροσώπησης με συγκεκριμένο αριθμό δημοτικών συμβούλων (Δημοτικές Ενότητες):

- υπονομεύει ευθέως τη δημοκρατική εκπροσώπηση των κατοίκων,
- αφαιρεί κάθε δυνατότητα άμεσης και αποτελεσματικής παρέμβασης για την επίλυση τοπικών προβλημάτων,
- αλλοιώνει τα εθνικά χαρακτηριστικά του πληθυσμού των εν λόγω περιοχών,
- επιταχύνει δραματικά την ερημοποίηση των περιοχών αυτών.

Ιδιαίτερα για τις παραμεθόριες και ορεινές περιοχές, η διατήρηση ζωντανών και λειτουργικών κοινοτήτων δεν αποτελεί απλώς ζήτημα διοικητικής οργάνωσης, αλλά κρίσιμο ζήτημα εθνικής σημασίας. Η παρουσία πληθυσμού και η ενεργή τοπική διοίκηση συμβάλλουν στη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής, στην ενίσχυση της τοπικής οικονομίας, στην έμπρακτη προστασία της εδαφικής και εθνικής ακεραιότητας της χώρας. Η απορρόφηση μικρών κοινοτήτων από μεγαλύτερες ενότητες και η ουσιαστική διάλυση των δημοτικών ενοτήτων, ιδίως των ορεινών και απομονωμένων, ενέχει σοβαρό και άμεσο κίνδυνο οριστικής εγκατάλειψης των αντίστοιχων οικισμών, καθώς οι ανάγκες τους αναπόφευκτα θα υποβαθμιστούν και θα παραγκωνιστούν έναντι μεγαλύτερων πληθυσμιακών κέντρων.

Επιπλέον, οι συγκεκριμένες ρυθμίσεις αγνοούν πλήρως και αδικαιολόγητα κατά την άποψή μας:

- τις γεωγραφικές ιδιαιτερότητες (ορεινότητα, δυσπρόσιτες περιοχές),
- τις κοινωνικές και ιστορικές ιδιαιτερότητες των κοινοτήτων,
- την επιτακτική ανάγκη διατήρησης της τοπικής ταυτότητας και της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι οι προωθούμενες ρυθμίσεις αντίκεινται ευθέως στο υφιστάμενο συνταγματικό και νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο προβλέπει την ιδιαίτερη μέριμνα της Πολιτείας για τις ορεινές και παραμεθόριες περιοχές. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 101 παρ. 4 του Συντάγματος, η Διοίκηση οφείλει να λαμβάνει υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες των ορεινών και απομακρυσμένων περιοχών και να μεριμνούν για την ανάπτυξή τους. Η υποχρεωτική συνένωση κοινοτήτων με πληθυσμιακά κριτήρια, χωρίς πρόβλεψη εξαιρέσεων, αναιρεί στην πράξη τη συνταγματικά κατοχυρωμένη αυτή υποχρέωση.

Ακόμα, ο Ν. 3852/2010 («Πρόγραμμα Καλλικράτης»), ο οποίος ρυθμίζει τη διοικητική οργάνωση της τοπικής αυτοδιοίκησης, αναγνωρίζει ρητά την ανάγκη διαφοροποιημένης αντιμετώπισης των ορεινών και μειονεκτικών δήμων, τόσο ως προς τη διοικητική τους συγκρότηση όσο και ως προς την κατανομή πόρων και αρμοδιοτήτων. Αντίστοιχα, ο Ν.

4555/2018 («Πρόγραμμα Κλεισθένης Ι») ενίσχυσε τον ρόλο των τοπικών κοινοτήτων και της εγγύτητας της διοίκησης προς τον πολίτη, επαναφέροντας και ενδυναμώνοντας θεσμούς τοπικής εκπροσώπησης. Η κατάργηση ή αποδυνάμωση των κοινοτήτων μέσω υποχρεωτικών συνενώσεων και ο παραγκωνισμός των δημοτικών ενοτήτων έρχεται σε αντίθεση με τη φιλοσοφία του ανωτέρω νόμου, ο οποίος επιδιώκει την ενίσχυση της συμμετοχής και της τοπικής δημοκρατίας.

Κατά συνέπεια, η εισαγωγή ρυθμίσεων που οδηγούν σε διοικητική αποδυνάμωση ή και κατάργηση μικρών κοινοτήτων, ιδίως σε ορεινές και παραμεθόριες περιοχές, δεν συνάδει με το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, αλλά το υπονομεύει ευθέως, δημιουργώντας σοβαρό ζήτημα συμβατότητας τόσο με το Σύνταγμα όσο και με τη βασική κατεύθυνση της εθνικής και ευρωπαϊκής πολιτικής για την περιφερειακή συνοχή και ανάπτυξη.

Για όλους τους παραπάνω λόγους, **απαιτούμε:**

- Την άμεση απόσυρση ή ουσιαστική τροποποίηση του άρθρου 11.
- Την πρόβλεψη εξαιρέσεων στις αναφερόμενες ρυθμίσεις, ιδίως για ορεινές και παραμεθόριες κοινότητες, όπως επίσης και για οικισμούς ιστορικής σημασίας, όπως είναι τα ιστορικά και τα μαρτυρικά χωριά της Ελλάδας.
- Τη ρητή διασφάλιση της δυνατότητας εκλογής τοπικού προέδρου, ανεξαρτήτως αριθμού εκλογέων. Ενδεικτικά προτείνουμε κάθε οικισμός ο οποίος καταγράφεται αυτοτελώς στις απογραφές, διαθέτει ενεργές οικίες (συνδεδεμένες με τα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας και ύδρευσης, οι οποίες υπόκεινται σε ΕΝΦΙΑ, δημοτικά τέλη και άλλους φόρους) να αποτελεί αναγνωρισμένη από την πολιτεία τοπική κοινότητα, η οποία να διαθέτει έναν τουλάχιστον εκλεγμένο εκπρόσωπο.
- Την υιοθέτηση στοχευμένων πολιτικών ενίσχυσης των μικρών κοινοτήτων και των ορεινών δημοτικών ενοτήτων, αντί της κατάργησής τους. Στο πλαίσιο αυτό δημοτικές ενότητες με ορεινά χαρακτηριστικά θα μπορούσαν να αποτελέσουν εκ νέου αυτοτελείς δήμους, ιδίως σε παραμεθόριες, ορεινές και απομονωμένες γεωγραφικά περιοχές

Η τοπική αυτοδιοίκηση αποτελεί θεμελιώδη θεσμό της δημοκρατίας και δεν μπορεί ούτε να αποδυναμώνεται, ούτε να θυσιάζεται σε βάρος των πιο ευάλωτων περιοχών της χώρας.

Αναμένουμε σαφή, δημόσια και τεκμηριωμένη τοποθέτηση επί του ζητήματος, καθώς και την ενεργή συμβολή σας για την άμεση αναθεώρηση της συγκεκριμένης διάταξης.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ομοσπονδίας Αδελφοτήτων και Ενώσεων Επαρχίας Πωγωνίου.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ Π. ΛΟΥΙΖΑ

ΒΕΛΟΝΑΚΗΣ Ν. ΙΩΑΝΝΗΣ